

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 106/05-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. apríla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ivana Baleka, bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 1 T 319/00 z 11. októbra 2000, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 To 200/01 z 23. mája 2001 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. XV Pz 343/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ivana Baleka o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2005 doručená sťažnosť Ivana Baleka (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho

práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 1 T 319/00 z 11. októbra 2000 (ďalej len „okresný súd“), uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 200/01 z 23. mája 2001 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. XV Pz 343/04. Sťažnosť bola doplnená na základe výzvy zo 7. marca 2005 podaním sťažovateľa doručeným ústavnému súdu 29. marca 2005.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Rozsudkom Okresného súdu v Čadci zo dňa 11. 10. 2000, sp. zn. 1 T 319/00 som bol uznaný za vinného z trestného činu:

- *nedovoleného ozbrojovania podľa § 185, ods. 1, Tr. zákona*
- *ublíženia na zdraví podľa § 222, ods. 1, Tr. zákona*
- *výtržníctva podľa § 202, ods. 1, Tr. zákona, za čo mi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 3, 5 roka so zaradením do I. nápravno-výchovnej skupiny.*

Ďalej mi bol uložený trest prepadnutia veci podľa § 55, ods. 1, písm. a), Tr. zákona a zároveň ma súd zaviazal na úhradu škody J. Š., bytom K., v čiastke 15. 060,- Sk. (...)

Rozsudok Okresného súdu v Čadci nadobudol právoplatnosť 23. 5. 2001, kedy Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením sp. zn. 2 To 200/01 moje odvolanie podľa § 256, Tr. poriadku zamietol. Týmto uznesením Krajského súdu došlo k porušeniu zákona, lebo mi pri dôslednom splnení reálnej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 254, ods. 1, Tr. poriadku mal odvolací súd podľa § 258, ods. 1, písm. c), d), Tr. poriadku napadnutý rozsudok prvostupňového súdu pre nedostatočné skutkové zistenia a nesprávnu aplikáciu Tr. zákona zrušiť a vec vrátiť na nové prerokovanie a rozhodnutie. (...)

Sťažovateľ je presvedčený, že doterajší postup súdov a vôbec orgánov činných v trestnom konaní, ako aj postup Generálnej prokuratúry, ktorá preskúmala jeho podnet zo dňa 01. 04. 2004, porušil jeho právo podľa čl. 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to jeho právo na spravodlivý proces, keď ich postup bol nespravodlivý a tým aj protizákonný. (...)

Odpoveď o vybavení ostatného podnetu bola sťažovateľovi doručená dňa 05. 01. 2005 pod sp. zn. XV Pz 343/04-31. (...)“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v § 20 a § 49 až 56 zákona o ústavnom súde, pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Ústavný súd preto sťažnosť predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej

lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 110/03).

1. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ požaduje vysloviť porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo okrem iného dôjsť uvedenými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu vydanými v roku 2000 a 2001, pričom z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 319/00 z 11. októbra 2000 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 200/01 z 23. mája 2001 nadobudol právoplatnosť 23. mája 2001.

Sťažovateľ síce v sťažnosti uviedol, že „*Odpoveď o vybavení ostatného podnetu bola sťažovateľovi doručená dňa 05. 01. 2005 pod sp. zn. XV Pz 343/04-31 (...)*“, ale ústavný súd sa však nestotožnil s tým, že by lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy mohla byť v okolnostiach prípadu zachovaná, teda, že by jej plynutie začalo až dňom doručenia oznámenia generálnej prokuratúry z 28. decembra 2004 sťažovateľovi o odložení jeho podnetu na podanie sťažnosti pre porušenie zákona, teda 5. januára 2005. Samotné podanie podnetu v prípade jeho nevyhovenia generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) nie je totiž účinným právnym prostriedkom, ktorý právny poriadok Slovenskej republiky poskytuje každej osobe na ochranu jej základných práv alebo slobôd. Takýto podnet nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súde.

Podľa judikatúry ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 316/04) mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Preto podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž podmienené snahou sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale naplnením skutočností uvedených v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 209/03).

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že v čase, keď sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu, t. j. 3. marca 2005, už uplynula lehota uvedená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde pre tento typ konania pred ústavným súdom, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Sťažovateľ ďalej v sťažnosti namietal, že aj postupom generálneho prokurátora došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ v predmetnej veci podal v apríli 2004 generálnej prokuratúre podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona, ktorý bol oznámením generálnej prokuratúry č. k. XV Pz 343/04-31 z 28. decembra 2004 odložený.

Sťažnosť pre porušenie zákona ako mimoriadny opravný prostriedok môže podľa § 266 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov podať na Najvyššom súde Slovenskej republiky generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti Slovenskej republiky proti právoplatným rozhodnutiam orgánov činných v trestnom konaní, o ktorých sa domnieva, že nimi bol porušený zákon. Z dispozície právnej normy jednoznačne vyplýva fakultatívnosť posudzovania prípadného podania (nepodania) sťažnosti pre porušenie zákona oprávnenými subjektmi na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Citovaná právna norma neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu.

Navyše podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu „Oprávnenie na podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana“ (m. m. I. ÚS 7/00).

Keďže medzi nevyhovením podnetu sťažovateľa na podanie sťažnosti pre porušenie zákona generálnym prokurátorom a namietaným porušením práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je žiadna príčinná súvislosť, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2005